

simlemenin problemlerini tartışır. Bütün bu faaliyetler değişik katalog ve yayınlarda değişik dillerde basılır. 25 yıldan beri süregelen *BIB*'in artık dünyada tartışılmaz bir yeri olmuştur. *BIB*'in uluslararası kısmının içinde bir de galerisi bulunmaktadır ki bu-

rada 300'den fazla orijinal ödül kazanmış resimler bulunmaktadır.

BIB'in en büyük hedefi çocuk kitaplarına olan ilgiyi artistik resimlerin açısından sağlamak ve bu sanatın gelişmesi için bütün faaliyetlere destek olmaktır.

Çeviren

Banu Yalçın

Çocuk Edebiyatı Yıllığı 1987,
Gökyüzü
Yayıncılık, İstanbul, 1987

RESİMLİ ÇOCUK KİTAPLARININ ELEŞTİRİSİ ÜZERİNE

Alaycı bir adam, bir zamanlar, kritikçiler kendi yapamayacakları şeyler hakkında yazılar yazarlar, demiş. Bu bilhassa resimlerin kritiği için geçerlidir çünkü çoğu zaman yazarlar tarafından yapılmaktadır. Bir resimleyici olarak her söylediğim tabii ki kişisel olacaktır. Kuramcı olmadığım için çizimlerimin amacı ve çocuklar için çizimler için çok katı prensipler uygulamam. Artist olarak biz resimleyiciler çok zor durumda kalmışızdır. Tam tabiriyle resimleyicinin çifte kabiliyeti olması gerekir. Bir tarafta hem resimle kendini ifade edebilmeli hem de metni anlayıp destekleyebilmek için edebiyat alanında da derin bir anlayışı olmalıdır. Hem metni

hem de yazıların arasındaki yazıları da resimlemesi gerekir.

Çok güzel resimlenmiş bir kitap, yani resimler tarafından metnin tamamlanması, aydınlatılması ve somutlanması, yalnız bir kitap sanatı değildir. Resimlenmemiş bir kitaptan daha fazla şey ifade etmektedir. Buna örnek olarak şunu gösterebiliriz; bir şiirin müziğe uygulanması şarkı olur.

Her nesil, kitaplarını yeni bir açıdan resimler. Bu kuram geçtiğimiz yıllarda Hans Christian Andersen'in kitaplarının resimlenmesinde görüldü. Bir resimleyici, metnin çok iyi kalitede olmasına rağmen kendince tanımlayamadığı bir eseri üstlenmemelidir. Baş-

resimleyici değişik bir çevre bir metne daha iyi resimler

resimleyici için en iyi kayırsıyla, karakteriyle ve hava olarak olduğu yazarların eserleri için malzeme kendi hayallerimiz deneylerimizden oluşur. Yazarlar için ilk önce onların eserini tanıyıp, çevrelerine alışmak ve böylece kendimizde de yansımak olur. Bazı metinler resim için daha üretli resimler yapmayı gerektirebilir.

Çocuklar ve gençler için kitapları değerlendirirken bahsederken bütün kitaplarından da bahsetmemeyeceğim. İyi bir metin bir resimleyici de gizli, bir zamanlar da hatıralar uyandırır ki bunla resimleyici işler ve geliştirir. Bu çalışmalarında da geçerlidir.

Biz ben çocuklar için çizerek çocukları ileri gitmem. Çocuğu düşünmek için sağlayacak yolları ararız. Çocuk resimleri daha açık ve anlaşılabilir. Bir resim onları hakikate etkiler. Onun için çocuklarla hem daha temkinli hem daha cesur hareket etmek gerekir.

Bu yargıların ve kararların temelinde ne? Bu da "içimizdeki çocuk" dır. Resim hikayecileri olarak resimleyicilerin hikayelerini yükseltmek için okunmasına ihtiyaçları yoktur. Çocuklarla direkt konuşabiliriz; korku ve merak duygularını sağlayabiliriz; merak duygularını uygulandırabiliriz. Hisler ve duygular hakkında birşeyler öğrenmelerini sağlayabiliriz. Resimleri anlama